

เอกสารข่าว

คณะกรรมการบริหารการสาธารณสุข
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๓

วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และการสร้างรายได้ให้กับชุมชนที่อยู่ติดเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดรชนี เอ็มพันธุ์ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษประจำคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาเข้าร่วมประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สรุปได้ดังนี้
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การท่องเที่ยวมักกระจุกตัวหนาแน่นบริเวณบนเขาใหญ่ และประชาชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้รับประโยชน์โดยตรงค่อนข้างน้อย ตลอดจนข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

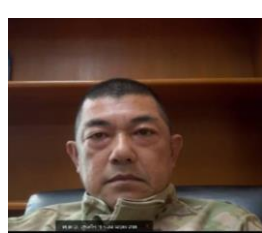
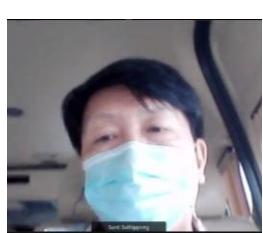
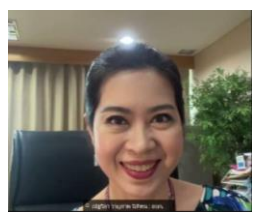
๑) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์หอม ตำบลชะอ้อม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ปี ๒๕๕๙ ชุมชนได้ร่วมกันก่อตั้งกลุ่มท่องเที่ยวพานักท่องเที่ยวไปชมน้ำตกโกรกอีตก แต่ชุมชนยังไม่ได้ดำเนินการร่วมกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่อ่างจริงจัง ปี ๒๕๖๒ ได้ก่อตั้งวิสาหกิจชุมชนเกษตรโดยมีกิจกรรมท่องเที่ยวและขายสินค้าเกษตรของชุมชน มีการร่วมมือจัดการฝึกอบรมการจัดการและบริการท่องเที่ยว

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

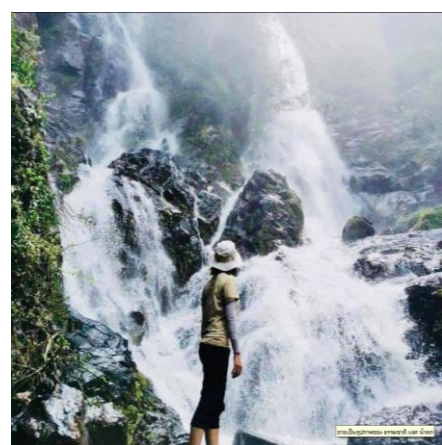

เวทมนตร์ป่า

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
ไตรมาสที่ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ ไตรมาส ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

อบรมผู้นำเที่ยวท้องถิ่นจากสมาคมอุทยานแห่งชาติ คณะวนศาสตร์ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และมีรายได้จากการนำขมน้ำตก บริการลานกางเต็นท์ และขายสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๔ ได้รับความช่วยเหลือจากกรมส่งเสริมการเกษตรในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ป้ายต่าง ๆ โดยมีรูปแบบการพักค้างของสมาชิกกลุ่มที่ให้บริการเปลี่ยนไปเน้นพื้นที่กางเต็นท์มากขึ้น และมีการบริหารจัดการเรื่อง การรองรับ ของพื้นที่ (Carrying Capacity) และการเว้นระยะห่าง เป็นต้น ในส่วนลักษณะการจัดการเกิดจากความร่วมมือหลายฝ่าย เช่น กรมอุทยานแห่งชาติฯ กรมส่งเสริมการเกษตร อบต.ชะอม และสมาคมอุทยานแห่งชาติ คณะวนศาสตร์ โดยนำนักท่องเที่ยวไปขมน้ำตกที่อยู่ชายขอบของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ รวมทั้งมีการสนับสนุนการใช้ผู้นำเที่ยวท้องถิ่นที่มีคุณภาพ กระแสท่องเที่ยวแบบกางเต็นท์ที่เน้นปริมาณคนน้อย ผสานการท่องเที่ยวกับ ต้นทุนเดิมคือการเกษตร ได้แก่ ขายทุเรียน ส้มโอ ไม้ล้อม พันธุ์ไม้ดอก/ไม้ประดับ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่กระจายคนออกจากบนเขาใหญ่ มาสู่ชายขอบ เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน และการร่วมมือในการอนุรักษ์และดูแลพื้นที่บริเวณน้ำตกเน้นประโยชน์สู่ชุมชนท้องถิ่น ผ่านรูปแบบการจัดการแบบวิสาหกิจชุมชน

ภาพจากภาพบรรยายของ ผศ. ดร.ศรีณี เขมพันธ์

จุดสกัดเขาแผงม้า อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาแผงม้า

ภาพจากภาพบรรยายของ ผศ. ดร.ศรีณี เขมพันธ์

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

ภาพจากการบรรยายของ ผศ. ดร. ครรชนี เอมพันธุ์

กิจกรรมความร่วมมือ

- เครือข่ายชุมชน นักเขียนโรงเรียนบ้านคลองทราย กลุ่มอนุรักษ์สัตว์ป่าวังน้ำเขียว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมสร้างโปสเตอร์เป็นแหล่งอาหารให้กับกระทิงมากกว่า 400 ตัว บริเวณจุดเขาแมงม้า ซึ่งเป็นแหล่งสร้างรังไข่จากการมีท้องที่ยาวมาเยือนเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้กับชุมชนและเยาวชนร่วมกันรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๒) จุดสกัดเขาแมงม้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาแมงม้า ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ดังกล่าว เช่น สร้างรั้วกันสัตว์ออกไปบรวกวนพื้นที่เกษตรจัดทำแหล่งอาหารเพิ่มเติมร่วมกับประชาชนท้องถิ่นและกลุ่มอนุรักษ์ติดตามกระทิงและประสานความร่วมมือกับประชาชนท้องถิ่น รวมทั้งการชมกระทิงเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขาแมงม้าและป่าสงวนแห่งชาติ ชุมชนที่มีส่วนได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ได้แก่ บ้านเขาแมงม้า บ้านคลองทุเรียน บ้านคลองอีแผ้ว บ้านคลองทราย บ้านโพธิ์ทองพัฒนา และบ้านไทรทอง

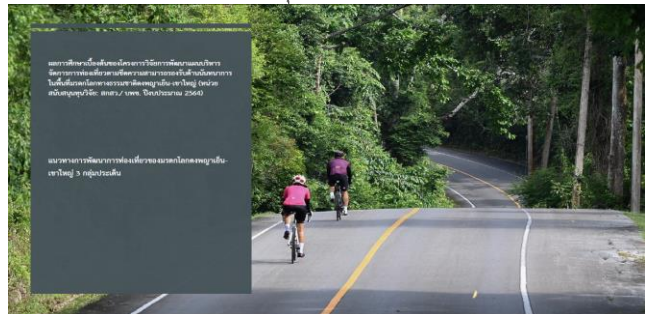
แหล่งเรียนรู้ศึกษาระบบนิเวศ ผาม่าน - ภูพอก อุทยานแห่งชาติทับลาน

- การเปลี่ยนรถรางเชิงอนุรักษ์ ที่นำดีดีพารานมาทำสื่อกลางร่วมอนุรักษ์ป่าดงห้วยแร้งร่วมกับเจ้าหน้าที่ และบรรณารักษ์อุทยาน และเป็นสื่อกลางที่นำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้
- แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับผาม่าน แสดงอาณาเขตอันกว้างขวางได้แก่ หาดแม่ระมาดซึ่งมีศิลปะโบราณที่สร้างขึ้นโดยชุมชนสามารถชมได้ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

๓) แหล่งเรียนรู้ศึกษาระบบนิเวศผาม่าน - ภูพอกอุทยานแห่งชาติทับลาน อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี พบรอยเท้าสัตว์ป่าข้ามไปมาบนอนุโม่งคางเชื่อมผืนป่า เช่น เสือโคร่ง เก้ง กวาง เลียงผา ลิง หมีควาย เป็นต้น อุทยานแห่งชาติทับลานได้เตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและพื้นที่โดยสำรวจสัตว์ป่าปลูกหญ้าสร้างแหล่งอาหารสัตว์ป่า ไปงสัตว์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของปราจีนบุรี รวมทั้งได้มีการตั้งกลุ่มเพื่อนทับลานเป็นกลุ่มองค์กรอนุรักษ์ซึ่งก่อตั้งเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิด “เปลี่ยนพรวนสร้างไพรเปลี่ยนจากผู้ล่าให้กลายเป็นผู้ปกป้อง”

ภาพจากการบรรยายของ ผศ. ดร. ครรชนี เอมพันธุ์

ผลการดำเนินงานส่งเสริมการจัดการผาม่านและอุทยานแห่งชาติผาม่านและภูพอกอุทยานแห่งชาติทับลานในชื่อเส้นทางธรรมชาติผาม่าน-ภูพอก (ระยะทาง ๑๖.๖๖ กิโลเมตร) ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติผาม่าน-ภูพอก ๓ ฤดูร้อน

รวมทั้งได้นำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นของโครงการวิจัยการพัฒนาแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวตามขีดความสามารถรองรับด้านนันทนาการในพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติดงพญาเย็น-เขาใหญ่(หน่วยสนับสนุนทุนวิจัย : สกสว./บพข. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) ซึ่งอยู่ระหว่างทำการศึกษา และได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของมรดกโลกดงพญาเย็น - เขาใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวคุณค่าสูง การสร้างความตระหนักรู้คุณค่าและการกระจายประโยชน์สู่ท้องถิ่น

- 1) สนับสนุนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติศึกษา ป่าเขา เป็นต้นกล้าผืนดิน ภู ดงพญาเย็น และภูผาภักดิ์ภูผาภูผาภูผา
- 2) สนับสนุนการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติผาม่าน-ภูพอกและแหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้และชมวิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงศูนย์ UNESCO ๒๖ ไร่ ศึกษาวิถีการพึ่งพิงคุณค่าสูง การสร้างความตระหนักรู้คุณค่าทางภูมิทัศน์ OUN และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาม่าน

กลุ่มที่ ๑ มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวคุณค่าสูง การสร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าและการกระจายประโยชน์สู่ท้องถิ่น

กลุ่มที่ ๒ แนวทางในการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทางการท่องเที่ยวและการรักษาคุณค่าความสำคัญของทรัพยากร ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่กำหนดเป็นมรดกโลก

กลุ่มที่ ๓ แนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการและให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการการเลือกตั้ง
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๓

อนุกรรมการฯ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว สรุปได้ว่า สืบเนื่องมาจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศส่งผลให้นักท่องเที่ยวและประชาชนเข้าไปท่องเที่ยวในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเป็นจำนวนมาก แต่พื้นที่ดังกล่าวมีการกำหนดข้อห้ามที่ไม่ควรปฏิบัติในการเข้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เช่น ไม่ให้อาหารสัตว์ป่า ไม่ล่าสัตว์ ไม่เผาป่า ไม่ทิ้งขยะ ไม่ตัดต้นไม้ ไม่เก็บสิ่งของธรรมชาติ ไม่นำสารเคมีอันตรายเข้าป่า ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ไม่นำสัตว์เลี้ยงเข้าป่า ไม่ส่งเสียงดัง ไม่เล่นการพนัน และไม่ขับรถเร็วเกินกำหนด หากนักท่องเที่ยวหรือประชาชนเข้าไปในพื้นที่โดยไม่ทราบถึงข้อห้าม หรือกิจกรรมต้องห้ามอาจทำให้เกิดเป็นผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดแนวเขตของแต่ละพื้นที่ให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น และควรสื่อสารหรือทำการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวและประชาชนได้รับทราบข้อห้ามที่ไม่ควรปฏิบัติในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องต่อไป

๒. กำหนดวันและเวลาในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้มีมติกำหนดนัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งต่อไป ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในวันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"